

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Csúcs túra a macedónok ünnepén

Indulás a Korabra

„Az albán–macedón határon emelkedő Korab-hegy a balkáni háborúk következtében aknás területnek számít. Megmászása a macedón oldalról bonyolult bürokratikus procedúra után, katonai kísérettel lehetséges.” Ezeket a sorokat olvastam, amikor az európai országok legmagasabb pontjainak felkeresésével kapcsolatban az interneten próbáltam adatokat gyűjteni. Ekkor úgy éreztem, hiába állunk már fenn az Elbrusz, a Mont-Blanc vagy éppen a svájci Dufourspitze tetején, a kis, 2764 méteres Korab könnyen kifoghat rajtunk. Nem akartam hinni a fülemnek, amikor meghallottam, hogy Macedónia függetlenségének elnyerésének évfordulóján a szkopjei hegyászklub, a PSD Korab minden évben nemzetközi túrát szervez a csúcsra. Gondoskodnak szállásról és autóbusról, díjtalanul megszervezik a katonai ellenőrzést, beszerzik az engedélyeket. A résztvevőknek a mászáson kívül egyéb dolguk nem akad.

MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG

Macedónia az 1991. szeptember 8-án rendezett népszavazást követően indult el az önállóság útján, a jugoszláv néphadsereg pedig harc nélkül hagyta el – az utódállamok közül egyedülként – az országot. Amilyen könnyen ment a függetlenség kinyilvánítása, olyan nehéz volt a születendő ország nevének nemzetközi elfogadtatása. Görögország a történelmi Makedóniára hivatkozva végül abba egyezett bele, hogy az új államot a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság elnevezés illesse meg.

JÚLIUS 26. 5.20-KOR MEGÁLLT

Négyfős csapatunk hamar összeállt, és a megadott szeptemberi hétvégén a kis, hegyvidéki ország felé vettük az irányt. Ott tartózkodásunkat esős szkopjei sétával kezdtük. Az égi áldás elől burek-ebédre egy bárba menekültünk, ahol a mellettünk falatozó bácsitól megtudtuk,

A szkopjei földrengés emlékműve

a három hónapja tartó szárazságé éppen megérkezésünk pillanatában ért véget. A macedón fővárosban a török kort idéző emlékek mellett bőséggel láttunk elhanyagolt épületeket, szemetes parkokat, a művészi köztéri szobrok azonban mégis érdekessé teszik a szkopjei nézelődést. A vasútállomás egykori épületével szemben bronzból mintázott, leszakított mellű nőalak emlékeztet a várost megrázó 1963-as földrengésre, melyben az épületeknek majdnem a fele romba dőlt. A régi állomás ma múzeum – órája a földrengés kezdetén megállt, azóta is a tragédia első pillanatait juttatja eszünkbe. Július 26. volt, hajnali 5 óra 20 perc.

TERÉZ ANYA...

...albán származásáról sokan tudnak, tudnak kalkuttai tevékenységéről és a neki ítelt Béke Nobel-díjról, az viszont kevésbé ismert, hogy 1910-ben az akkor Törökországhoz tartozó Üsküb városában (ma Szkopje) látta meg a napvilágot. A város nevezetes szülőlténeke egészalakos szobrát a régi állomás épületével szemben húzóó Tito marsall utcában láthatjuk. Jugoszlávia egykori vezetőjének mellszobrával szintén találkoztunk, mögötte pedig a róla elnevezett gimnázium épületét fedeztük fel. Egyéb érdekességek megtekintése mellett mi is átsétáltunk a Vardar-folyó 15. századból származó köhídján, körülnéztünk a török város-

Hosszú sorban a Korab felé

részben, majd Szkopjét elhagyva a Matka nevű település fölött kialakított hegymászóház felé vettük az irányt. Történelmi sétánk a hegyek között is folytatódott, az említett szálláshely ugyanis a vadregényes Matkai-tó partján, a hasonló nevű kolostor kapuján belül, a 14. századi Szent András-templom tőszomszédságában álló ódon épületben található. A szerény komfortért a környezet bőségesen kárpótol.

TI JÖTTETEK DEBRECENBŐL?

Reggel még hosszú utazás várt ránk, amíg a Mavrovo Nemzeti Parkba, majd a Korab lábához értünk. Minden irányból érkeztek autóbuszok,

Katonai biztosítás kötelező

Teréz anya szobra szülővárosában

melyek az 1300 méteres magasságban kialakított szűkös parkolóig vitték a túrázókat. Tekintettel a kötelező katonai biztosításra a csúcson a kilenc órás rajtot követően fél háromig kellett elérni, ami még 300 méter szintemelkedést sem jelentett óránként. Rohanásról tehát szó sem volt, a túrába a báméskodás és a fotózás is bőven belefért. Az útvonal jelzéseit jól lehetett követni, de sokkal egyszerűbb volt a tömeg után haladni. A szervezők elmondása szerint 1150 túrázó indult hosszú sorban a csúcs irányába. Bár az elmúlt évben a résztvevők negyede 17 külföldi országból érkezett – melyek között a közeli államok éppúgy képviseltették magukat, mint például Litvánia vagy az USA – egy tévéstáb mégis engem szemelt ki interjúalanyként. A beszélgetés után a könnyű terepen hamar behoztuk a lemaradást, közben magyar

beszédünket hallva valaki megszólított: „Szóval ti jöttetek Debrecenből.” Honfitársunk, Tamás elmondta, ő is az európai országok legmagasabb csúcsainak megmászására törekszik. Nem versenyzünk, így kölcsönösen elmondtuk eddigi tapasztalatainkat egymásnak.

TÖMEGEK A SZKIPETÁROK FÖLDJÉN

A túra semmilyen technikai nehézséget nem jelentett, végig kellemes, lankás nyomon vezetett. Az előző napi csapadék itt hó formájában hullott, ami a főlső szakaszon kissé nehezítette a mászást, a tájat azonban rendkívül széppé varázsolta. Négy óra alatt, még a tömeg érkezése előtt elértük a csúcson, amely két ország teteje. Macedón oldalon a hegy neve olvasható, az albán oldalon pedig az RPSSH felirat: Republika Popullore Socialiste e Shqiperise – a Szkipetárok Földje. A csúcson a szokásos egy órányit időztünk, közben egyre-másra érkeztek a mászók, így lassan mozdulni sem lehetett. Visszafelé haladva még a céltól távolabb is találkoztunk felfelé igyekvő túrázókkal, a legtöbben azonban a megadott szintidőn belül elérték az ország tetejét. Nem siettünk, tudtuk, buszunk csak a legutolsókat bevárva indul, és szívesebben időztünk a hegyek között, mint a parkolóban. A rajthelyen, az őrháznál saját nevünkre nem, de egyesületünk számára kérhettünk igazolást a Korab megmászásáról.

NÉGY LEGMAGASABB CSÚCSA VANI?

Díszes oklevéllel a hátizsákban szálltunk fel az autóbuszra, s máris következő terveinken törtük a fejünket. Jó lenne a hátralévő balkáni csúcsokról még itt információt szerezni. Montenegrói útitársainknak fel is tettük a kérdést, hol rejtőzik országuk legmagasabb pontja. Bár ne tettük volna! Amíg nekünk lelkesen magyaráztak, egymás között kétszer is jól összeveszték, a hivatalos csúcsként elismert Bobotov Kuk mellett ugyanis az országhatáron még három kiemelkedés haladja meg annak magasságát. Végül összeállt a kép – kiderült, hogy Montenegróban két helyszínen négy pontot kell felkeresni, ha biztosak akarunk majd abban lenni, hogy fenn álltunk az ország tetején.

Közel a csúcs

Látkép útban visszafelé

CIKLÁMENEK KÖZT A KANYONBAN

Volt, aki még este hazaindult, a Matkai-tó kanyonjában tett vasárnapi sétát azonban kár lett volna kihagyni. Jól kiépített sétaúton, ciklámének között haladva figyeltük a meredeken vízbe szakadó sziklákat. Három órás buszozásra voltunk Korab-túránk helyszínétől, mégsem bántuk, hogy ilyen eldugott helyen kaptunk szállást. A főváros közelsége és a tó partjáról induló változatos útvonalak miatt a kolostor környékén több kirándulóval is találkoztunk. A többi útvonal bejárására most már nem jutott idő, sikerült viszont a lényeg, a néhány éve még elérhetetlennek tűnő Korab, ezáltal Macedónia és Albánia legmagasabb pontjának megmászására. A túrát követően egy újabb, albán határ közelében fekvő hegy lett a nehezen elérhető európai csúcsok első helyezettje, a koszovói Daravica.